

Forslag til budgetinitiativ i budget 2026-2029

INITIATIV 6.17: Engangs- til flergangsartikler og genbehandling

Fremsat af: Administrationen

Formål og indhold:

Formålet med dette forslag er at skabe et struktureret fundament og beslutningsgrundlag for at udfase flest mulige engangsartikler, overgå til flergangsartikler samt kunne genbehandle højt specialiseret udstyr hos eksterne.

Der bliver hvert år, i Region Hovedstaden, anvendt en større mængde engangsartikler, primært medicinske engangsartikler. De bliver anvendt og derefter bortskaffet efter brug. Samtidigt er det fra 1. januar 2025 blevet muligt i Danmark at genbehandle og genbruge højt specialiseret medicinsk engangsudstyr. Genbehandlingen skal foretages af eksterne leverandører.

Der har igennem mange år været en tydelig tendens i sundhedsvæsenet, hvor en stor del af driften er gået fra flergangs til engangsprodukter, bl.a. som følge af at engangsprodukter er forbundet med lavere infektionsrisici og logistisk effektivt. Det forventes derfor at arbejdet tilbage mod mere flergangsprodukter vil kræve store ændringer og kompleksitet og mulige investeringer. Regionens Grøn2030 program har identificeret, at engangsartikler er forbundet med et højt miljøaftryk, herunder CO2 forbrug, der kræver udfasning og overgang til flergangsartikler, for at nå Regionens målsætning om 50 pct. CO2-reduktion i 2030. Region Hovedstadens Ungeklimalråd har i deres anbefalinger fra april også anbefalet regionen af sætte fokus på anvendelsen af flergangsartikler.

Der er derfor et betydeligt CO2 reduktionspotentiale at hente ved at udskifte engangsartikler med flergangsartikler fx tekstiler, sterile instrumenter og artikler, der ikke kræver sterilcentral. Den nye mulighed for at genbehandle højt specialiseret medicinsk engangsudstyr har også et CO2 reduktionspotentiale.

Overgang til flere flergangsartikler og brug af genbehandling af engangsudstyr kan samtidigt have en positiv effekt på forsyningssikkerheden og sker i respekt for, at det ikke udgør en patientrisiko.

I forbindelse med organiseringen af Den Fælles Sterilcentral (DFS) er der en forventning om, at der i løbet af 2025 udarbejdes et første oplæg til en plan for overgangen fra engangs- til flergangsinstrumenter, som kræver sterilkapacitet. Fokus på mulighederne for at udskifte engangs- til flergangsartikler er ikke kun relevant i regi af DFS, men også på tekstil og artikler, som ikke kræver sterilkapacitet.

Hvordan foreslår I, at problemet bliver løst?

Administrationen foreslår, at der afsættes budgetmidler til:

1. At skabe et struktureret fundament og beslutningsgrundlag for at udfase flest mulige engangsartikler og overgå til flergangsartikler ved:
 - At kortlægge hvilke engangsartikler, der anvendes i Region Hovedstaden, og som kan udfases og overgå til flergangsartikler med inddragelse af hospitalerne, DFS og øvrige regioners erfaringer.

- At identificere mulighederne og udfordringer forbundet med at udskifte engangsprodukter med flergangsprodukter via bl.a. pilotprojekter og øvrige erfaringer. Der skabes indblik i forhindringer og hvilke krav øget udfasning af engangsinstrumenter vil kræve ift. arbejdsgange, ressourcer, afdelingens kapacitet og til logistik.

2. At Region Hovedstaden opstarter et pilotprojekt i samarbejde med eksempelvis Vanguard i Tyskland for at genbehandle og dermed genanvende medicinsk engangsudstyr. Formålet med pilotprojektet er at indhente konkrete erfaringer på området. Pilotprojektet skal inddrage relevante afdelinger, der anvender medicinsk engangsudstyr, som kan genbehandles af eksterne samt hospitalernes logistik mm. Region Hovedstaden ønsker at inddrage Region Sjælland i lyset af kommende fusion, så resultaterne kan anvendes bredt i en kommende Region Øst.

Beslutningsoplægget for engangs- og flergangsartikler skal danne grundlag for strategisk drøftelse ift. kapacitet, økonomi og skalering af erfaringer, så ressourcerne udnyttes optimalt, og så udfasningen af engangsprodukter sker under væsentlige hensyn som kvalitet, miljøbelastning, forsyningssikkerhed og økonomi.

Der igangsættes pilotprojekter evt. i regi af igangværende klimaindsatser, der kan kvalificere beslutningsgrundlaget.

Administrationens bemærkninger:

Der findes på nuværende tidspunkt en række udfordringer der vanskeliggør skiftet fra engangsartikler til flergangsartikler. Nogle væsentlige udfordringer (ikke udtømmende) vil kort blive oplistet herunder:

- Muligheden for at skifte engangsprodukter til sterile flergangsprodukter er på nuværende tidspunkt begrænset af kapaciteten på sterilcentralen.
- Der er ikke tilstrækkelig vaskekapacitet på hospitalerne, både med hensyn til vask af plast, porcelæn og tekstil.
- Et skifte til flergangsprodukter vil kræve flere menneskelige ressourcer, da produkterne skal indsamles og vaskes. Dette risikerer at belaste tidspressede personalegrupper yderligere og dermed fjerne tid fra andre opgaver.
- Medicinsk udstyr skal være CE-mærket for at kunne markedsføres i Danmark, og det er derfor nødvendigt at den virksomhed der står for genbehandlingen, kan få produktet CE-mærket.
- På nuværende tidspunkt er mulighederne for at anvende genbehandlet medicinsk udstyr begrænset af kontraktuelle forhold, da Regionen er forpligtet jf. nuværende udbudskontrakter

For at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for væsentlig udfasning af engangsprodukter til flergangsprodukter og til gennemførelse af et pilotprojekt på genbehandlingen af medicinsk engangsudstyr afsættes en bevilling på 1,5 mio. kr. i 2026 og 2027, som skal dække nedenstående:

- Lønomsatningerne til en specialist er vurderet til varigt at udgøre 0,8 mio. kr. pr år, svarende et 1 årsværk. Dette årsværk skal bruges til at identificere muligheder og

forhindringer ved at skifte til flergangsartikler samt undersøge muligheden for udbredelse af genbehandling af medicinsk engangsudstyr.

- Logistikomkostningerne til pilotprojekter er estimeret til varigt at udgøre 0,6 mio. kr. Logistikomkostningerne opstår bl.a. i forbindelse med genbehandling af engangsudstyr hos eksterne og pilotprojekter ift. udfasning af engangsartikler.
- Øvrige udgifter forventes varigt at udgøre 0,1 mio. kr. til pilotprojekt vedrørende genbehandling af engangsudstyr bl.a. til besøg hos en udenlandsk leverandør og f.eks. udenlandske hospitaler, der anvender genbehandlet medicinsk udstyr osv.

Efter piloten er gennemført vil resultatet blive gennemført for at vurderer til det videre arbejde med overgangen til flergangsartikler.

Konsekvenser:

Skriv tallene med 1 decimal.

Økonomi (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Etableringsudgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Løn til specialist (til evt. nye årsværk)	0,8	0,8	0,0	0,0
Øvrig drift	0,7	0,7	0,0	0,0
Udgifter i alt	1,5	1,5	0,0	0,0

Personale (antal)	2026	2027	2028	2029
Årsværk (hvis der skal ansættes nye)	1	1	0	0

Evt. uddybende beskrivelse:

Pilotprojekter og struktureret overblik medvirker til en øget mulighed for skalering dog under hensyn til hospitalernes kapacitet og økonomi.

Finansiering:

Sundhedskassen	X
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Første tekstudkast til budgetaftalen:

Region Hovedstadens CO2-reduktionsmål kræver, at vi er ambitiøse. Overgang til flergangsartikler og den nye mulighed for genbehandling af specialiseret engangsudstyr har et stort CO2-reduktionspotentiale. Tiltagene kan også hjælpe på forsyningssikkerheden, men kræver bl.a. vaskekapacitet, ændring i arbejdsgange og logistik. Der afsættes 1,5 mio. kr. i 2026 og 2027 til at afdække muligheder og forhindringer for øget udfasning af engangsartikler.